

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΑΠΟΦΑΣΗ

Προσφυγή υπ' αριθμόν 46715/13

Αθανάσιος ΚΑΥΓΑΛΑΚΗΣ
κατά της Ελλάδος

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Πρώτο Τμήμα), συνεδριάζον την 2^η Ιουλίου 2019 σε Επιτροπή συντιθεμένη από :

Ales Pejchal *Πρόεδρος,*

Tim Eicke

Jovan Ilievski

Renata Degener

Αναπληρωτή Γραμματέα Τμήματος

Λαμβάνοντας υπ' όψιν την προαναφερόμενη προσφυγή, η οποία κατατέθηκε την 17^η Ιουλίου 2013

Λαμβάνοντας υπ' όψιν τις παρατηρήσεις, οι οποίες υπεβλήθησαν από την εναγομένη Κυβέρνηση και αυτές, οι οποίες κατατέθηκαν προς απάντηση από τον προσφεύγοντα

Αφού διασκέφτηκε, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

1.- Ο προσφεύγων, κ. Αθανάσιος ΚΑΥΓΑΛΑΚΗΣ, είναι Έλληνας υπήκοος, γεννηθείς το 1936. Εκπροσωπείται ενώπιον του Δικαστηρίου από τους Ι. ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ και Β. ΧΕΙΡΔΑΡΗΣ, δικηγόρους Αθηνών.

2.- Η Ελληνική Κυβέρνηση (« η Κυβέρνηση ») εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιό της Κ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

3.- Τα γεγονότα της υπόθεσης, όπως εκτέθηκαν από τους διαδίκους, δύνανται να συνοψισθούν ως ακολούθως :

4.- Την 14^η Ιουνίου 2000, μηχανικοί του Δασαρχείου Καπανδριτίου πραγματοποίησαν επιθεώρηση σε ζώνη 3.870 m² στην περιοχή Σχοινιάς.

5.- Στην από 3 Ιουλίου 2000 έκθεσή τους, αναφέρουν ότι προς το τέλος Νοεμβρίου 1999, ο προσφεύγων προέβη, εντός της εν λόγω ζώνης, στην ανέγερση οικοδομής επί θεμελίων από σκυρόδεμα χωρίς να είναι κάτοχος άδειας των δασικών αρχών. Η περιοχή αυτή αποτελούσε τμήμα μεγαλύτερης έκτασης 5.000 m², ήδη περιφραγμένης και η οποία περιείχε, κατά την ημερομηνία επιθεώρησης, περίπου τριάντα πεύκα. Η έκθεση διευκρίνιζε ότι ο χώρος αυτός προερχόταν από την κατάτμηση δάσους 5.150 στρεμμάτων σε αγροτεμάχια περίπου 50 στρεμμάτων, κατ' εφαρμογή της από 11 Οκτωβρίου 1956 αποφάσεως του Υπουργού Γεωργίας, η οποία όμως ανακλήθηκε την 14^η Σεπτεμβρίου 1983 από νέα απόφαση του Υπουργού Γεωργίας. Η έκθεση ανέφερε, επίσης, ότι οι αεροφωτογραφίες που ελήφθησαν το 1938 και το 1962 εμφάνιζαν ότι η αμφισβητούμενη ζώνη ήταν καλυμμένη κατά 60 % από θάμνους και ότι άλλες αεροφωτογραφίες που ελήφθησαν το 1978 εμφάνιζαν ότι το 80 % καλυπτόταν από πεύκα. Οι αεροφωτογραφίες που ελήφθησαν το 1987 εμφάνιζαν την ίδια κατάσταση με το 1978, αλλά με ποσοστό κάλυψης 60 %. Τέλος, η έκθεση διευκρίνιζε ότι χάρτης της Γεωγραφικής Υπηρεσίας του Στρατού ανέφερε την ευρύτερη ζώνη, συμπεριλαμβανομένου του οικοπέδου του προσφεύγοντος ως δασική ζώνη.

6.- Με απόφαση της 10^{ης} Ιουλίου 2000, ο μηχανικός του Δασαρχείου Μεγάρων κάλεσε τον προσφεύγοντα να κατεδαφίσει τις

παράνομες κατασκευές. Με βάση αυτή την απόφαση, ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας Αττικής εξέδωσε εντολή κατεδάφισης την 20^η Νοεμβρίου 2001.

Διαδικασία ενώπιον των διοικητικών αρχών

7.- Ο προσφεύγων κατέθεσε προσφυγή κατά της εντολής αυτής ενώπιον του Προέδρου του Διοικητικού Δικαστηρίου Αθηνών, η οποία απορρίφθηκε με την υπ' αριθμόν 1377 / 2002 απόφαση της 30^{ης} Αυγούστου 2002. Η απόφαση υπογράμμιζε ότι ο χαρακτηρισμός στις πράξεις ιδιοκτησίας έκτασης ως « οικοδομήσιμο οικόπεδο », καθώς και η κατάσταση που δημιουργήθηκε στην περιοχή με τα κτίρια δεν δύναται να έχει αντίκτυπο στον δασικό χαρακτήρα αυτής της έκτασης. Αναφερόμενη στη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, επισήμανε επίσης ότι η προστασία των δασών καθιερώθηκε χωρίς χρονικό περιορισμό στο παρελθόν και δεν μπορούσε να παρεμποδιστεί από την καταστροφή ή την παράνομη αποψίλωση των δασών.

8.- Δυνάμει της υπ' αριθμόν 3215 / 2011 αποφάσεως, η οποία εκδόθηκε την 12^η Οκτωβρίου 2011 και καθαρογράφηκε την 7^η Φεβρουαρίου 2013, το Συμβούλιο της Επικρατείας απέρριψε την έφεση του προσφεύγοντος κατά της υπ' αριθ. 1377 / 2002 αποφάσεως.

9.- Το Συμβούλιο της Επικρατείας έκρινε ότι η εντολή κατεδάφισης ήταν επαρκώς αιτιολογημένη, λόγω της φύσεως και του ποσοστού της βλάστησης που προέκυπτε σαφώς από την έκθεση επιθεώρησης της 3^{ης} Ιουλίου 2000 και την ερμηνεία των αεροφωτογραφιών, που ελήφθησαν τα έτη 1938, 1962, 1978 και 1987. Η έκθεση πραγματογνωμοσύνης, την οποία προσκόμισε ο προσφεύγων και η οποία στηριζόταν στην αστική χρήση του ευρύτερου τομέα, δεν αρκούσε για να κλονίσει τους λόγους της πρωτοβάθμιας αποφάσεως. Το Συμβούλιο της Επικρατείας σημείωσε, επίσης, ότι το Δασαρχείο Καπανδριτίου, το οποίο αναφέρθηκε τόσο στην προαναφερθείσα έκθεση επιθεώρησης όσο και στις αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας της 11^{ης}

Οκτωβρίου 1956 και 14^{ης} Σεπτεμβρίου 1983κ επιβεβαίωσε τον δασικό χαρακτήρα της περιοχής.

10.- Όσον αφορά το επιχείρημα του προσφεύγοντος, σύμφωνα με το οποίο η ευρύτερη περιοχή, η οποία περιελάμβανε το οικόπεδο, ήταν αποτέλεσμα νόμιμης κατάτμησης και είχε, συνεπώς, απολέσει τον δασικό της χαρακτήρα, το Συμβούλιο της Επικρατείας υπογράμμισε ότι η από 11 Οκτωβρίου 1956 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας επέτρεπε την κατάτμηση του δάσους, αλλά διευκρίνιζε, ρητώς, ότι αυτή επρόκειτο να χωρισθεί σε αγροτεμάχια έκτασης όχι μικρότερης των 50 στρεμμάτων εκάστης, και ότι το δάσος έπρεπε να προστατεύεται ακαταπαύστως.

11.- Το Συμβούλιο της Επικρατείας απέρριψε τον λόγο ακυρώσεως που ερείζεται στην παραβίαση της αρχής της ασφαλείας δικαίου (δεδομένου ότι το κτίριο υπήρχε ήδη από το 1970 χωρίς να αμφισβητείται από τη διοίκηση η νομιμότητα της κατασκευής του), λόγω του ότι η διοίκηση είχε σχετική αρμοδιότητα να εκδώσει πράξη, που διατάσσει την κατεδάφιση κτιρίων που έχουν ανεγερθεί σε δασική περιοχή. Η απόφαση της 27^{ης} Ιανουαρίου 1978 της Διευθύνσεως Πολεοδομίας της Νομαρχίας Αττικής, η οποία απέκλειε από την κατεδάφιση το κτίριο, το οποίο ανοικοδομήθηκε από πρώην ιδιοκτήτη, αφορούσε κτίριο επιφανείας 121 m², ενώ η εντολή κατεδάφισης αφορούσε κτίριο 225 m² και, για το λόγο αυτό, δεν ταυτιζόταν με το αυθαίρετο κτίριο των 121 m² το οποίο είχε αποκλειστεί από την κατεδάφιση.

2.- Διαδικασία ενώπιον των αστικών δικαστηρίων

12.- Ο προσφεύγων και η σύζυγός του, ως επικαρπωτές του επιδίκου οικοπέδου τους, και η κόρη αυτών, έχοντας την ψιλή κυριότητα του οικοπέδου, προσέφυγαν ενώπιον των αστικών δικαστηρίων για την αναγνώριση των δικαιωμάτων τους.

13.- Δυνάμει της υπ' αριθμόν 4143/2013 αποφάσεως, το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών αναγνώρισε ότι το οικόπεδο αποκτήθηκε από τους προσφεύγοντες με χρησικτησία, λόγω του δασικού χαρακτήρα αυτού.

14.- Ο προσφεύγων και το Κράτος άσκησαν έφεση κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του Εφετείου Αθηνών. Ο προσφεύγων υποστήριζε ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη εκτιμώντας ότι το επίδικο ακίνητο αποτελούσε μέρος του δάσους.

15.- Με την υπ' αριθμόν 4790 / 2014 απόφαση, το Μονομελές Εφετείο Αθηνών επικύρωσε την πρωτόδικη απόφαση. Το Εφετείο αναγνώρισε ότι ο προσφεύγων απέκτησε το οικόπεδο με χρησικτησία. Σημείωσε επίσης, παρεμπιπτόντως, ότι το επίδικο οικόπεδο, το οποίο περιείχε τριάντα περίπου πεύκα, ήταν δάσος από το 1836, και ειδικότερα ήταν μέρος του πευκοδάσους του Σχοινιά.

16.- Την 11^η Μαΐου 2015, το Κράτος άσκησε έφεσηαναίρεση κατά της αποφάσεως του Εφετείου, αλλά με την υπ' αριθμόν 1722 / 2017 απόφαση ο Άρειος Πάγος την απέρριψε.

3.- Πρόστιμα που επιβλήθηκαν στον προσφεύγοντα

17.- Από το 2002 έως το 2018, το Δασαρχείο Καπανδριτίου επέβαλε στον προσφεύγοντα δεκαπέντε πρόστιμα συνολικού ύψους 892.035,83 ευρώ για άρνηση συμμόρφωσης με την εντολή κατεδάφισης της οικίας, που οικοδομήθηκε επί του επιδίκου οικοπέδου.

4.- Στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται ο προσφεύγων για να προβάλλει την οικοδομησιμότητα του οικοπέδου του

18.- Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι το οικόπεδό του αποτελούσε πάντοτε μέρος ζώνης, η οποία ουδέποτε υπήρξε δασική και η οποία ανήκε σε ιδιώτες. Επικαλείται τα ακόλουθα έγγραφα και γεγονότα :

- τέσσερις εκθέσεις εμπειρογνομόνων με ημερομηνίες 23 Δεκεμβρίου 2002, 15 Σεπτεμβρίου 2005, 15 Μαΐου 2011 (οι οποίες

διατάχθηκαν από το Πρωτοδικείο Αθηνών) και 19 Νοεμβρίου 2011 (σχολιάζοντας αυτήν της 15^{ης} Μαΐου 2011) ·

- την από 1^η Ιουνίου 1954 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, με την οποία επιτρέπεται η πώληση τμημάτων ζώνης, η οποία περιλαμβάνει το επίδικο οικόπεδο

- την από 11 Οκτωβρίου 1956 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας της, η οποία χορηγούσε στον ιδιοκτήτη της γης της εποχής εκείνης άδεια κατατμήσεως δάσους εκτάσεως 5.150 στρεμμάτων σε αγροτεμάχια εκτάσεως περίπου 50 στρεμμάτων και προέβλεπε την δυνατότητα ανοικοδόμησης επί αυτών.

- το υπ' αριθμόν 15504 συμβόλαιο της 8^{ης} Αυγούστου 1961 και το υπ' αριθμόν 12104 συμβόλαιο της 27^{ης} Αυγούστου 1971, τα οποία κάνουν ρητή αναφορά στην οικοδομησιμότητα του οικοπέδου και περιγράφουν τους περιορισμούς αυτής.

- το από 2 Νοεμβρίου 1993 συμβόλαιο γονικής παροχής, δυνάμει του οποίου ο προσφεύγων παραχώρησε την ψιλή κυριότητα του οικοπέδου στην θυγατέρα του, συνετάγη από συμβολαιογράφο, και περιέγραφε το οικόπεδο ως οικοδομήσιμο.

- την ανέγερση στο οικόπεδο αυτό από προηγούμενο ιδιοκτήτη κτιρίου 121 m², το οποίο αποκλείσθηκε από την κατεδάφιση, κατ' εφαρμογήν της υπ' αριθμόν 8295 / 1978 αποφάσεως της 27^{ης} Ιανουαρίου 1978, της Διευθύνσεως Πολεοδομίας της Νομαρχίας Αττικής, απόφαση, η οποία ουδέποτε ανακλήθηκε

- το γεγονός ότι η Διεύθυνση Πολιτικής Χωροταξίας και Περιβάλλοντος της Ανατολικής Αττικής τον πληροφόρησε, με την από 18 Ιουνίου 2001 επιστολή της, ότι δεν απαιτείται οικοδομική άδεια για την ανακαίνιση του υπάρχοντος επί του οικοπέδου κτιρίου επιφανείας 121 m².

- το γεγονός ότι για περισσότερο από τριάντα χρόνια, ο ευρύτερος τομέας που περιλάμβανε την ιδιοκτησία του ήταν οικισμός, που περιλάμβανε πολλές κατοικίες.

B.- Το δίκαιο και η οικεία εσωτερική πρακτική

19.- Το άρθρο 24 παρ. 1 του Συντάγματος προβλέπει :

« Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του Κράτους και δικαίωμα του καθενός. Για τη διαφύλαξή του το Κράτος έχει υποχρέωση να παίρνει ιδιαίτερα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας. Νόμος ορίζει τα σχετικά με την προστασία των δασών και των δασικών εκτάσεων. Η σύνταξη δασολογίου συνιστά υποχρέωση του Κράτους. Απαγορεύεται η μεταβολή του προορισμού των δασών και των δασικών εκτάσεων, εκτός αν προέχει για την Εθνική Οικονομία η αγροτική εκμετάλλευση ή άλλη τους χρήση, που την επιβάλλει το δημόσιο συμφέρον ».

20.- Το άρθρο 114 του υπ' αριθμόν 1892 / 1990 νόμου προβλέπει :

« 1.- Απαγορεύεται η ανέγερση οικοδομών, κτισμάτων και πάσης φύσεως εγκαταστάσεων εντός δημόσιων ή ιδιωτικών δασών ή δασικών ή αναδασωτέων εκτάσεων, που καταστράφηκαν ή καταστρέφονται από πυρκαϊά (...),

2.- Ανεγερθείσες ή ανεγειρόμενες οικοδομές, κτίσματα και πάσης φύσεως εγκαταστάσεις στις ανωτέρω εκτάσεις κατεδαφίζονται υποχρεωτικά κατόπιν αποφάσεως του οικείου νομάρχη από την τεχνική υπηρεσία της νομαρχίας με τη συνδρομή της δασικής υπηρεσίας (...) ».

21.- Το γεγονός ότι σε ιδιωτικό συμβόλαιο ζώνη χαρακτηρίζεται ως δασική ή μη δασική καθώς και ως οικοδομήσιμη ή μη οικοδομήσιμη δεν δεσμεύει τη διοίκηση (βλ. μεταξύ άλλων, τις υπ' αριθμ. 390 / 2011, 2936 / 2011 και 4823 / 2013 αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας).

ΠΑΡΑΠΟΝΟ

22.- Επικαλούμενος το άρθρο 1 του υπ' αριθμόν 1 Πρωτοκόλλου, ο προσφεύγων καταγγέλλει παραβίαση της αρχής της ασφάλειας δικαίου σε διαδικασίες με σκοπό την κατεδάφιση της οικίας του ως αυθαίρετης.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

23.- Ο προσφεύγων παραπονείται για την υποχρέωσή του να κατεδαφίσει την οικία, την οποία έκτισε επί οικοπέδου, σχετικά με το οποίο τα διοικητικά δικαστήρια κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι δεν ήταν οικοδομήσιμο, διότι αποτελούσε μέρος δασικής ζώνης. Αυτή, παρόλο που με διάφορες πράξεις η διοίκηση του είχε δημιουργήσει τη βαθιά πεποίθηση ότι αυτό το οικόπεδο και όλος ο περιβάλλων χώρος όχι μόνο δεν ήταν οικοδομήσιμος, αλλά είχε εν τοις πράγμασι οικοδομηθεί. Για τον προσφεύγοντα, η κατάσταση αυτή έχει διαταράξει τη σωστή ισορροπία που απαιτείται από το άρθρο 1 του υπ' αριθμόν 1 Πρωτοκόλλου, το οποίο έχει ως εξής :

« Παν φυσικόν ή νομικόν πρόσωπον δικαιούται σεβασμού της περιουσίας του. (...) »

24.- Επικαλούμενος τις αποφάσεις *BONTAS* και *άλλοι κατά της Ελλάδος* (υπ' αριθμόν 43588 / 06, 5 Φεβρουαρίου 2009) και *ΖΑΦΡΑΝΑΣ κατά Ελλάδος* (υπ' αριθμόν 4056 / 08, 13 Σεπτεμβρίου 2011), ο προσφεύγων υπογραμμίζει ότι τα Κράτη πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι δικαστικές διαδικασίες παρέχουν τις αναγκαίες εγγυήσεις, ώστε τα δικαστήρια να εκδικάζουν δίκαια και αποτελεσματικά επί των περιουσιακών υποθέσεων. Εν προκειμένω, όμως, το Συμβούλιο Επικρατείας δεν τήρησε το σύστημα διαχείρισης των καθοριστικών αποδεικτικών στοιχείων και απέρριψε τα καθοριστικά στοιχεία που οδήγησαν στην παραβίαση της αρχής της ασφάλειας δικαίου.

25.- Επιπλέον, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι σειρά στοιχείων του είχαν δημιουργήσει με την πάροδο του χρόνου την πεποίθηση ότι το οικόπεδό του ήταν οικοδομήσιμο. Υπογραμμίζει ότι, όταν απέκτησε το οικόπεδο, η υπουργική απόφαση που επέτρεπε την οικοδόμηση στον τομέα δεν είχε ακόμη ανακληθεί και ότι η απόφαση ανάκλησης ουδέποτε κοινοποιήθηκε σε αυτόν, ενώ προέβλεπε ότι το Δασαρχείο Καπανδριτίου είχε την υποχρέωση να το πράξει. Η έκθεση

επιθεώρησης της 3^{ης} Ιουλίου 2000, καθώς και η απόφαση της 27^{ης} Νοεμβρίου 1978 της Διευθύνσεως Πολεοδομίας της Νομαρχίας Αττικής, ανέφερε, σαφώς, ότι προϋπήρχε κτίριο από το 1970 επί του οικοπέδου, και ότι η απόφαση αυτή το είχε αποκλείσει από την κατεδάφιση. Τα σχετικά συμβόλαια κτήσεως του οικοπέδου και αυτό δυνάμει της οποίας η ψιλή κυριότητα αυτού μεταβιβάσθηκε στην θυγατέρα του προσφεύγοντος, συστάθηκαν όλες από συμβολαιογράφο, ανέφεραν ότι το οικόπεδο ήταν οικοδομήσιμο. Επιπλέον, η έκθεση επιθεώρησης της 3^{ης} Ιουλίου 2000, βάσει της οποίας το οικόπεδο θεωρήθηκε ως μέρος δάσους, έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τέσσερις άλλες εκθέσεις εμπειρογνομόνων οι οποίες κατέληγαν στο αντίθετο συμπέρασμα (παρ. 18 ανωτέρω).

26.- Τέλος, ο προσφεύγων υπογραμμίζει ότι η απόφαση των πολιτικών δικαστηρίων σχετικά με τον δασικό χαρακτηρισμό του οικοπέδου στηριζόταν στα ίδια αποδεικτικά στοιχεία με αυτά τα οποία έλαβαν υπ' όψιν τα διοικητικά δικαστήρια.

27.- Η Κυβέρνηση υπογραμμίζει ότι η κοινοποίηση της παρούσης προσφυγής έλαβε χώρα σε λανθασμένη βάση, ήτοι η πεποίθηση ότι ο προσφεύγων είχε την δυνατότητα να κτίσει επί του οικοπέδου του, την εποχή κτήσης του, και ότι η διοίκηση, με προηγούμενες πράξεις, είχε συντηρήσει αυτή την πεποίθηση. Υποστηρίζει ότι ο προσφεύγων επιχειρεί να εισάγει εκ νέου ενώπιον του Δικαστηρίου την διαδικασία ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων σχετικά με τη μορφολογία του επίδικου οικοπέδου, πράγμα που αντιβαίνει στην αποστολή του Δικαστηρίου και ότι, απορρίπτοντας την έφεση του προσφεύγοντος το Συμβούλιο της Επικρατείας είχε πλήρως δικαιολογήσει την απόφασή του.

28.- Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι, όταν ο προσφεύγων απέκτησε το οικόπεδό του το 1992, η πράξη κατάτμησης του δάσους, η οποία περιελάμβανε το οικόπεδο, είχε ήδη ανακληθεί με την απόφαση της 14^{ης} Σεπτεμβρίου 1983. Ούτε ο προσφεύγων, ούτε οι προηγούμενοι ιδιοκτήτες του επίδικου οικοπέδου, είχαν αποκτήσει άδεια οικοδόμησης

επί του ακινήτου. Ουδέν αποδεικτικό στοιχείο αποδεικνύει την ύπαρξη κτιρίου 121 m² επί του οικοπέδου από το 1992 και ουδεμία αναφορά σε κτίριο πραγματοποιήθηκε στην έκθεση επιθεώρησης της 3^{ης} Ιουλίου 2000. Ο χαρακτηρισμός ζώνης σε ιδιωτικά συμβόλαια δεν δεσμεύει την διοίκηση όσον αφορά τον δασικό ή μη δασικό χαρακτηρισμό και την οικοδομησιμότητα ή μη οικοδομησιμότητα αυτού. Η διοίκηση δεν συνέβαλε στην δημιουργία στον προσφεύγοντα της πεποιθήσεως ότι το οικόπεδό του ήταν οικοδομήσιμο και η πεποίθηση του δεν επρόκειτο να δημιουργηθεί από το γεγονός ότι υπήρχαν γειτονικά κτίρια. Ο δασικός χαρακτηρισμός του οικοπέδου προκύπτει από την κατάταξη της περιβάλλουσας περιοχής ως προστατευόμενης περιοχής, κατ' εφαρμογή του από 3 Ιουλίου 2000 διατάγματος με τίτλο « Χαρακτηρισμός των χερσαίων και θαλασσίων περιοχών του Σχοινιά - Μαραθώνα Αττικής ως Εθνικού Πάρκου ».

29.- Τέλος, η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι δεν έχει αποδειχθεί ότι η ζώνη που περιλαμβάνει το οικόπεδο του προσφεύγοντος αποτελούσε μέρος του σχεδίου πόλεως ή οι παρακείμενες οικίες είχαν κτιστεί βάσει νόμιμης οικοδομικής αδείας, δηλαδή προ της ανακλήσεως το 1983, της αποφάσεως του Υπουργού που επιτρέπει την κατάτμηση του δάσους.

30.- Το Δικαστήριο καλείται να καθορίσει εάν η νομική κατάσταση στην οποία βρίσκεται ο προσφεύγων είναι τέτοια, ώστε να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 1 του υπ' αριθμόν 1 Πρωτοκόλλου. Προς υποστήριξη του ισχυρισμού του ότι είχε δικαίωμα οικοδόμησης επί του οικοπέδου του, ο προσφεύγων προβάλλει σειρά πράξεων, που έχουν συσταθεί είτε από τις αρχές, είτε από συμβολαιογράφους, για να αποδείξει ότι το οικόπεδό του ήταν οικοδομήσιμο, και ότι η εντολή κατεδάφισης της οικίας ήταν αδικαιολόγητη.

31.- Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο προσφεύγων δεν δύναται να επικαλεστεί παράβαση του άρθρου 1 του υπ' αριθμόν 1

Πρωτοκόλλου μόνο στο βαθμό που οι αποφάσεις κατά των οποίων στρέφεται αφορούν την « περιουσία » του κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως. Η έννοια αυτή δύναται να καλύπτει τόσο την « υπάρχουσα περιουσία » είτε περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των αξιώσεων, για τα οποία ο προσφεύγων μπορεί να υποστηρίξει ότι έχει τουλάχιστον « εύλογη προσδοκία » πραγματικής απόλαυσης δικαιώματος ιδιοκτησίας (Αντιθέτως, απαίτηση υπό αίρεση απορρίπτεται λόγω της μη εκπλήρωσης της προϋπόθεσης και δεν δύναται να θεωρείται ως « αγαθό » κατά την έννοια του άρθρου 1 του υπ' αριθμ. 1 Πρωτοκόλλου (βλ. μεταξύ άλλων, *Malhous v. Τσεχική Δημοκρατία* (Δεκ.) [GC], υπ' αριθ. 33071 / 96, ΕΔΔΑ 2000-XII και *Fabris κατά Γαλλίας* [GC], υπ' αριθ. 16574 / 08, § 50, ΕΔΔΑ 2013 (αποσπάσματα).

32.- Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι ο προσφεύγων επικαλείται ολόκληρη σειρά πράξεων της διοικήσεως και των πραγματικών καταστάσεων (βλ. παράγραφος 18 ανωτέρω), τα οποία, αφ' ενός, αποδεικνύουν ότι το οικοπέδό του είχε ήδη οικοδομηθεί την εποχή κατά την οποία, το απέκτησε, και, αφ' ετέρου, του δημιούργησαν την βεβαιότητα ότι ήταν οικοδομήσιμο και δύναται να πραγματοποιήσει « εργασίες βελτίωσης ».

33.- Από την άλλη πλευρά, το Δικαστήριο σημειώνει ότι η από 3 Ιουλίου 2000 έκθεση επιθεωρήσεως, που καταρτίστηκε από τους μηχανικούς του Δασαρχείου Καπανδριτίου, ανέφερε ότι, προς το τέλος Νοεμβρίου 1999, ο προσφεύγων προέβη επί οικοπέδου που του ανήκε, αλλά το οποίο αποτελούσε τμήμα ευρύτερης ζώνης, που αποτελούσε δάσος, στην κατασκευή κτιρίου επί θεμελίων με σκυρόδεμα χωρίς όμως να διαθέτει την έγκριση των δασικών αρχών. Ο μηχανικός του Δασαρχείου Μεγάρων κάλεσε τότε τον προσφεύγοντα να κατεδαφίσει τα αυθαίρετα και, με βάση αυτή την απόφαση, ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας Αττικής εξέδωσε εντολή κατεδάφισης.

34.- Έχοντας ο προσφεύγων ασκήσει προσφυγή κατά της εν λόγω εντολής κατεδάφισης, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Δικαστηρίου

Αθηνών θεώρησε ότι ο χαρακτηρισμός στα συμβόλαια κτήσης της ιδιόκτητης εκτάσεως ως « οικοδομήσιμο οικόπεδο », καθώς και η κατάσταση που δημιουργείται στην περιοχή με τις κατασκευές ουδεμία επίπτωση edύνατο να έχει επί του δασικού χαρακτήρα της περιοχής αυτής.

35.- Με τη σειρά του, το Συμβούλιο της Επικρατείας απέρριψε, επίσης, την προσφυγή του προσφεύγοντος. Με βάση τα αποδεικτικά στοιχεία που είχαν υποβληθεί ενώπιόν του, επιβεβαίωσε, επίσης, τον δασικό χαρακτηρισμό της ζώνης, εντός της οποίας ευρίσκεται το οικόπεδο του προσφεύγοντος (παράγραφοι 9 - 10 ανωτέρω). Όσον αφορά τον ισχυρισμό του προσφεύγοντος ότι κτίριο υφίστατο ήδη από το 1970, χωρίς η διοίκηση να έχει οποιαδήποτε στιγμή αμφισβητήσει τη νομιμότητα της κατασκευής του, το Συμβούλιο της Επικρατείας επικαλέστηκε τη σχετική αρμοδιότητα της διοίκησης να προχωρήσει στην κατεδάφιση κτιρίου, η παράνομη οικοδόμηση του οποίου βεβαιώθηκε. Το Συμβούλιο της Επικρατείας επισήμανε, επίσης, ότι δεν υπήρχε ταυτότητα μεταξύ του κτιρίου των 225 m², η κατεδάφιση του οποίου διετάχθη και του κτιρίου των 121 m², το οποίο προϋπήρχε επί του οικοπέδου (παράγραφος 11 ανωτέρω).

36.- Όσον αφορά το τελευταίο αυτό στοιχείο, το οποίο φαίνεται να είναι σημαντικό για την επιχειρηματολογία του προσφεύγοντος, το Δικαστήριο θεωρεί ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι κτίριο έκτασης 121 m² προϋπήρχε επί του οικοπέδου, η επέκτασή του σε οικία 225 m² δύσκολα θα μπορούσε να θεωρηθεί ως « εργασίες βελτίωσης », όπως τις χαρακτηρίζει ο προσφεύγων, η οποία απαλλάσσεται από την οικοδομική άδεια.

37.- Το Δικαστήριο σημειώνει, επίσης, ότι ένα από τα κύρια παράπονα του προσφεύγοντος είναι ότι τα εθνικά δικαστήρια παραβίασαν το καθήκον τους να του παράσχουν τις αναγκαίες διαδικαστικές εγγυήσεις και δεν τήρησαν τους κανόνες που επιβεβαιώνουν την πραγματικότητα της κατάστασης, ήτοι εν προκειμένω,

του δασικού ή μη δασικού χαρακτήρα της ζώνης που περιλαμβάνει το επίδικο οικόπεδο.

38.- Το Δικαστήριο υπενθυμίζει δεν μπορεί να εκτιμήσει το ίδιο τα πραγματικά στοιχεία που οδήγησαν ένα εθνικό δικαστήριο να υιοθετήσει μία συγκεκριμένη απόφαση αντί μιας άλλης, διότι, διαφορετικά, θα αναδεικνυόταν δικαστής τετάρτου βαθμού (βλ. μεταξύ άλλων, *Kemmache κατά Γαλλίας* (Αρ. 3), 24 Νοεμβρίου 1994, § 44, Σειρά Α υπ' αριθ. 296 - C, *Contal κατά Γαλλίας* (dec.), υπ' αριθμ. 67603 / 01, 3 Σεπτεμβρίου 2000, *Donadze κατά Γεωργίας*, αρ. 74644 / 01, §§ 30 - 31, 7 Μαρτίου 2006 και *Βασιλειάδης κατά Ελλάδος*, αρ. 32086 / 06, § 29, 2 Απριλίου 2009). Σημειώνει ότι ουδέν στοιχείο του φακέλου αποκαλύπτει οποιοδήποτε στοιχείο αθέμιτου χαρακτήρα στην εξέλιξη των διαδικασιών, οι οποίες τήρησαν την αρχή της εκατέρωθεν ακρόασης κατά την διάρκεια της οποίας ο προσφεύγων edύνατο να παρουσιάσει τα επιχειρήματά του προς υπεράσπιση των συμφερόντων του. Οι ισχυρισμοί του εμπλεκόμενου σχετικά με αυτό το θέμα έχουν ακουστεί από πολλές πλευρές και εξετασθεί από τα εθνικά δικαστήρια. Υπό το πρίσμα της νομοθεσίας και των οριστικών αποφάσεων που έχουν ήδη εκδοθεί σχετικά με τα ίδια πραγματικά περιστατικά, τα δικαστήρια έκριναν ότι η έκταση που περιλάμβανε το οικόπεδο του προσφεύγοντος αποτελούσε μέρος δάσους και ότι, ως εκ τούτου, το οικόπεδο ήταν μη οικοδομήσιμο. Το Δικαστήριο δεν βλέπει στοιχείο που να του επιτρέπει να θεωρήσει αυτές τις αποφάσεις αυθαίρετες ή προφανώς αδικαιολόγητες.

39.- Μολονότι είναι αληθές ότι άλλα πρόσωπα μπόρεσαν να οικοδομήσουν επί ομόρων οικοπέδων με αυτό του προσφεύγοντος, δεν αποδείχθηκε ότι οι οικίες αυτές είχαν κατασκευαστεί με νόμιμες οικοδομικές άδειες, δηλ. προ της ανακλήσεως της αποφάσεως για την κατάτμηση του δάσους το 1983

40.- Λαμβανομένων υπ' όψη των προαναφερθέντων το Δικαστήριο θεωρεί ότι η προσφυγή είναι προδήλως αβάσιμη και πρέπει να απορριφθεί σύμφωνα με το άρθρο 35 παρ. 3 και 4.

**Για τους λόγους αυτούς,
Το Δικαστήριο ομοφώνως**

Δηλώνει απαράδεκτη την αίτηση.

Συνετάγη στα γαλλικά, εν συνεχεία κοινοποιήθηκε εγγράφως την
25^η Ιουλίου 2019

Υπογραφές

Renata DEGENER

Ales Pejchal

Αναπληρωτής Γραμματέας

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση του συνημμένου γαλλικού εγγράφου
Μεταφράστρια Ε. Παπαμαύρου